

May 1st – International Workers Day

Bosnian transcript in Latin:

Praznik 1. maj... Pa s obzirom da je moj kolega Sharan već pričao, Arnel Šarić, pardon, već pričao o svim drugim praznicima u Bosni i Hercegovini, mislim da je važno spomenuti jedan praznik o kojem nije baš nešto puno rekao, a radi se o 1. maju. 1. maj je praznik rada, koji se slavi od osnivanja Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, koja je, kao što joj i samo ime kaže, bila socijalistička država, pa je tako radnik bio jako bitan faktor i bio je jako bitan segment društva, tako da su radnici imali svoj praznik unutar godine, isto kao što su postojali... Kao što je postojao Dan armije, kao što je postojao bilo koji drugi državni praznik. Međutim, 1. maj je postao jako popularan iz više razloga. Jedan od njih je naravno zato što su radnici bili najveći dio društva u bivšoj Jugoslaviji, pa su ga najviše i slavili, a drugi je zato što je, što se dešava 1. maja, što je idealno vrijeme da se takav praznik slavi napolju. Tako da je, po nekom našem običaju koji se ustalio u zadnjih, je li, 70 godina, 1. maj praznik koji se najčešće slavi ili na livadi uz rijeku, popularno nazvano „teferič“, gdje se donese jako puno pića, hrane, okrene se janje o kojem smo već pričali, ili se za 1. maj ode na more, što je također jedna od češćih varijanti, i onda stanete kod Gojka na jagnje.

1. maj je također slobodan dan, tj. neradni dan u Bosni i Hercegovini, i obično ako padne na četvrtak ili na utorak, spoji se s vikendom, tako što i petak, tj. ponedjeljak postanu neradni dani. Ono što je važno napomenuti jeste da je 1. maj kao datum izabran zato što je usko vezan za američki socijalistički pokret i radnički pokret, te je tako taj datum bitan i za nas, a i za Sjedinjene Američke Države.

Bosnian transcript in Cyrillic:

Празник 1. мај... Па с обзиром да је мој колега Шаран већ причао, Арнел Шарић, пардон, већ причао о свим другим празницима у Босни и Херцеговини, мислим да је важно споменути један празник о којем није баш нешто пуно рекао, а ради се о 1. мају. 1. мај је празник рада, који се слави од оснивања Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, која је, као што јој и само име каже, била социјалистичка држава, па је тако радник био jako битан фактор и био је jako битан сегмент друштва, тако да су радници имали свој празник унутар године, исто као што су постојали... Као што је постојао Дан армије, као што је постојао било који други државни празник. Међутим, 1. мај је постао jako популаран из више разлога. Један од њих је наравно зато што су радници били највећи дио друштва у бившој Југославији, па су га највише и славили, а други је зато што је, што се дешава 1. маја, што је идеално вријеме да се такав празник слави напољу. Тако да је, по неком нашем обичају који се ustalio у задњих, је ли, 70 година, 1. мај празник који се најчешће слави или на ливади уз ријеку, популарно названо „теферич“, гдје се

донесе јако пуно пића, хране, окрене се јање о којем смо већ причали, или се за 1. мај оде на море, што је такођер једна од чешћих варијанти, и онда станете код Гојка на јагње.

1. мај је такођер слободан дан, тј. нерадни дан у Босни и Херцеговини, и обично ако падне на четвртак или на уторак, споји се с викендом, тако што и петак, тј. понедељак постану нерадни дани. Оно што је важно напоменути јесте да је 1. мај као датум изабран зато што је уско везан за амерички социјалистички покрет и раднички покрет, те је тако тај датум битан и за нас, а и за Сједињене Америчке Државе.

English translation:

First of May as a holiday... Well, since my friend Sharan, I mean Arnel Šarić, already spoke about other holidays in Bosnia and Herzegovina, I think it's important to mention a holiday that he didn't say much about, May 1st¹. First of May is the International Worker's Day. It has been celebrated here since the founding of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia², which was, as its name says, a socialist country, meaning that the worker was an important factor and an important segment of the society, which in turn meant that workers had their own holiday in a year, just as there were... Just as there was Army Day or any other national holiday. However, May 1st was popular for several reasons. One of them was because workers accounted for the largest portion of the society in former Yugoslavia, so it was the most celebrated holiday, and the other reason is that it takes place on May 1st, when the weather is ideal for it to be celebrated outdoors. So, according to our custom which was established in the past 70 years or so, May 1st is a holiday which is usually celebrated in a meadow near a river, popularly known as *teferič*, with a lot of food and drinks and people often roasting a lamb on a spit. Alternatively, people go to the seaside, which is also a popular option. Usually, people stop for some lamb roast on their way.

¹ First of May is not to be confused with May Day, although the date was chosen in order to commemorate the 1886 Haymarket May Day Massacre in Chicago, when Chicago police fired on workers during a general strike for the eight hour workday, killing several demonstrators as a result. The Second International (an international organization of socialist and labor parties) selected the date in 1889, urging its member-parties to push for the date to become a public holiday in their home countries. Currently, May 1st is a public holiday in 80 different countries around the world.

² The Socialist Federal Republic of Yugoslavia was proclaimed on November 29, 1945. It consisted of six socialist republic-states (Slovenia, Croatia, Bosnia and Herzegovina, Serbia, Montenegro and Macedonia) and two socialist autonomous provinces (Vojvodina and Kosovo). After the rise of nationalism following the death of its lifetime president, Marshal Josip Broz Tito, SFRY dissolved into seven independent countries (the autonomous region of Kosovo being the seventh, although its sovereignty is still a subject of international dispute). Bosnia and Herzegovina seceded on March 1, 1992 and gained full independence upon the signing of the Dayton Peace Accord in November 1995, which ended the military aggression on its territory by Serbia and Croatia. May 1st is one of the few remaining holidays which are still celebrated in Bosnia and Herzegovina and all other former Yugoslav states.

First of May is a non-workday in Bosnia and Herzegovina, and if it falls on a Tuesday or a Thursday it's combined with the weekend, meaning that Monday or Friday are also non-workdays. What's important to mention is that May 1st was chosen as the date because it's closely connected to the American socialist movement and the workers' movement, so this day is important to both our country and the United States.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2012 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated